

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1Tos/70/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5421010179
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Liptáková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5421010179.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Liptákovvej a sudcov JUDr. Vladimíra Kuráka a Mgr. Anny Mihálikovej, na neverejnom zasadnutí konanom 28. júna 2022 prejednal sťažnosť podanú odsúdeným F. M., nar. X.X.XXXX, proti uzneseniu Okresného súdu Dolný Kubín, sp.zn. 2Nt/9/2021 zo 14.4.2022 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného F. M. z a m i
e t a , pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Okresný súd uznesením, sp.zn. 2Nt/9/2021 zo 14.4.2022 podľa § 399 ods. 2 Tr. por. zamietol návrh odsúdeného F. M. na povolenie obnovy konania vedeného na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp.zn. 2T/8/1994, pretože nezistil podmienky obnovy konania podľa § 394 Tr. por.

Proti tomuto uzneseniu po jeho vyhlásení, odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku podal odsúdený sťažnosť ihneď priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí zo 14.4.2022, ktorú prostredníctvom ustanoveného obhajcu písomne odôvodnil a doručil okresnému súdu dňa 9.5.2022.

V písomných dôvodoch sťažnosti odsúdený uviedol nasledovnú sťažnostnú argumentáciu:

V odôvodnení napadnutého uznesenia súd uviedol, že návrh na vykonanie znaleckého posudku na zistenie duševného (psychického) stavu odsúdeného odmietol vykonať predovšetkým z dôvodu, že od skutku, ktorý je predmetom právoplatného odsúdenia, ubehlo takmer 27 rokov. Súčasne konštatoval, že vykonal aj dôkaz znaleckým psychiatricko-sexuologickým posudkom na osobu odsúdeného, vypracovaným pre účely trestného konania vedeného na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp.zn. 1T/40/1996, v ktorom znalci konštatovali, že nezistili duševné ochorenie ani duševnú poruchu v čase páchania trestnej činnosti (máj až október 1995) a ani pri vykonaní znaleckého vyšetrenia (rok 1995). Zároveň u neho konštatovali, že mohol v čase páchania trestnej činnosti rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť a svoje konanie ovládať. Taktiež chápal zmysel trestného konania a napokon neodporučili žiadnu formu ochrannej psychiatrickej liečby. Súčasne okresný súd uviedol, že v konaní vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp.zn. 1T/29/1999 nevyvstali pochybnosti o duševnom stave. V zmysle uvedeného tvrdenie odsúdeného o tom, že v čase spáchania trestného činu (rok 1998) bol duševne chorý (schizofrenik), považoval súd za účelové a konštatoval, že nejde o nové dôkazy alebo skutočnosti, ktoré by samy osebe alebo v spojení s už známymi skutočnosťami a vykonanými dôkazmi mohli viesť k inému rozhodnutiu ohľadom viny alebo trestu. Preto návrh na obnovu konania zamietol. Hoci z obsahu napadnutého uznesenia vyplýva, že sa okresný súd návrhom zaoberal, sťažovateľ je toho názoru, že jeho závery sú vecne nesprávne, a teda bolo skutočne namieste navrhovaný posudok nechať vypracovať a postaviť tak naisto, aký bol jeho duševný stav v čase spáchania skutkov. V tejto súvislosti podotkol, že predmetný posudok bol vypracovaný vo vzťahu ku skutkom z obdobia máj až október 1995, pričom trestnú činnosť, ktorá je predmetom tohto konania, mal spáchať v marci 1994. Uvedenú námietku preto považuje za dôvodnú aj napriek tomu, že od spáchania

skutku ubehol taký dlhý čas. Za týchto okolností navrhol, aby krajský súd zrušil napadnuté uznesenie a uložil okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Prokurátor nevyužil právo vyjadriť sa k sťažnosti odsúdeného.

Krajský súd na neverejnom zasadnutí, po zistení, že proti predmetnému rozhodnutiu je sťažnosť prípustná (§ 402 ods. 3 Tr. por., § 185 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), sťažnosť podala oprávnená osoba (§ 186 ods. 1 Tr. por.) v zákonom stanovenej lehote (§ 187 ods. 1 Tr. por.), podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce výroku napadnutého uznesenia a po zvážení všetkých okolností významných pre rozhodnutie dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného F. M. nie je dôvodná.

Podľa § 394 ods. 1 Tr. por. obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine, alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Vyššie citované ustanovenie Trestného poriadku stanovuje formálne podmienky pre tzv. iudicium rescindens (obnovovacie konanie) - existenciu právoplatného rozhodnutia a novej skutočnosti alebo dôkazu. Rozhodovanie o povolení obnovy konania je však podmienené materiálnou podmienkou spočívajúcou v povinnosti súdu konajúceho o povolení obnovy konania, vyhodnotiť vplyv novej skutočnosti alebo nového dôkazu na už ustálený skutkový stav. V tomto štádiu rozhodovania je potrebné vyhodnotiť novú skutočnosť alebo nový dôkaz z hľadiska jeho novosti a spôsobilosti odôvodniť iné rozhodnutie o vine.

Za skutočnosti súdu skôr neznáme sa považujú také, ktoré neboli predmetom dokazovania alebo zisťovania pred rozhodnutím, ktorého sa týka návrh na obnovu konania. Takou skutočnosťou je objektívne existujúci jav, ktorý nie je v tej istej veci dôkazom, ale ktorý môže mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci. Novú skutočnosť treba v konaní o obnove konania spravidla preukázať dôkazom.

Za dôkazy súdu skôr neznáme sa považujú predovšetkým dôkazy, ktoré neboli vykonané v pôvodnom konaní, alebo v pôvodnom konaní boli síce vykonané, ale s novým obsahom, odlišným od obsahu v pôvodnom konaní vykonaných dôkazov.

Za nové skutočnosti alebo dôkazy v zmysle § 394 ods. 1 Tr. por. nemožno považovať skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sú zistiteľné z obsahu spisov, a to aj vtedy, keď sa súd s nimi v rozhodnutí nevysporiadal, alebo ich dokonca prehliadol, resp. sa mýlil pri hodnotení vykonaných dôkazov, prípadne ich nesprávne vyhodnotil.

Pri posudzovaní podmienok obnovy konania i podľa citovaného ustanovenia zákona (§ 394 ods. 1 Tr. por.) súd hodnotí návrh z dvoch hľadísk:

1. či ide o skutočnosti alebo dôkazy predtým súdu neznáme,
2. či by tieto skutočnosti alebo dôkazy same osebe alebo v spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi známymi už v pôvodnom konaní mohli viesť k inému rozhodnutiu, než je pôvodné právoplatné rozhodnutie uvedené v ods. 1 § 394 Tr. por.

Skúmanie, či nové skutočnosti alebo dôkazy sú tak kvalifikované, že sú spôsobilé same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné než pôvodné právoplatné rozhodnutie, sa realizuje porovnaním doteraz vykonaných dôkazov a doterajšieho skutkového zistenia uvedeného vo výroku právoplatného rozhodnutia, s dôkaznou silou a významom novotvrdených skutočností a novonavrhovaných dôkazov. Ako už bolo uvedené vyššie, pre pozitívne rozhodnutie o návrhu na povolenie obnovy konania musí byť výsledkom tohto skúmania dôvodný predpoklad pre možnú zmenu pôvodného právoplatného rozhodnutia.

Krajský súd preskúmaním predloženého spisového materiálu a napadnutého uznesenia zistil, že okresný súd v rámci svojho procesného postupu dodržal všetky základné zásady trestného konania uvedené v ust. § 2 Tr. por. a po správnom procesnom postupe v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku aj podľa názoru krajského súdu dospel k vecne správne a zákonnému rozhodnutiu, ktorému v zásade nie je možné vytknúť žiadny nedostatok. Okresný súd v danom prípade postupoval dôsledne a dokazovaním, ktoré na verejnom zasadnutí vykonal, si vytvoril dostatočný skutkový základ pre rozhodnutie, že v prípade odsúdeného F. M. nie sú splnené podmienky pre povolenie obnovy konania v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp.zn. 2T/8/1994, pričom sa riadne vysporiadal s návrhmi odsúdeného na vykonanie dokazovania. Zároveň odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu zodpovedá základným predpokladom uvedeným v § 176 ods. 2 Tr. por.

Pre úplnosť treba uviesť, že sťažnostný súd v predmetnej veci rozhoduje opätovne po tom, ako predchádzajúce rozhodnutie prvostupňového súdu uznesením, sp.zn. 1Tos/133/2021 z 1. februára 2022 zrušil a uložil okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol z dôvodov tam uvedených. Taktiež treba uviesť, že odsúdený druhýkrát žiada o obnovu konania v predmetnej veci. Ako novú skutočnosť odsúdený uviedol, že nie je trestne zodpovedný z dôvodu, že trpí duševnou chorobou, pod vplyvom ktorej tieto trestné činy vykonal, vrátane činu, ktorý bol predmetom rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín. sp.zn. 2T/8/1994 zo dňa 19.10.1994, ktorý nadobudol právoplatnosť 19.10.1994. Na túto skutočnosť navrhol vykonať dôkaz spočívajúci vo vyšetrení duševného stavu. Tento dôvod aktuálnej obnovy konania spolu s návrhom na vykonanie znaleckého dokazovania bol nosnou skutočnosťou, ktorou sa vo svojich úvahách zaoberal prvostupňový súd v napadnutom uznesení. Tieto podrobne a kvalifikovaným spôsobom vysvetlil v odôvodnení svojho rozhodnutia. S takýmto hodnotením sa sťažnostný súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého uznesenia:

„Súd v danej trestnej veci dospel k záveru, že tu nie sú nové skutočnosti či dôkazy takej kvality, ktorá by odôvodňovala obnovu konania. Odsúdený v podstate navrhoval dôkaz, výsledky ktorého by mohli podľa neho odôvodňovať iné rozhodnutie vo veci samej. Odsúdený navrhoval vykonať znalecký posudok na zistenie jeho duševného (psychického) stavu. Súd tieto dôkazy odmietol vykonať predovšetkým z dôvodu, že od skutku, ktorý bol predmetom právoplatného odsúdenia, ubehlo takmer 27 rokov. Pri takomto dlhom časovom úseku nie je objektívne možné s úspechom zisťovať duševný stav odsúdeného v čase páchania skutkov. Súd pri rozhodovaní o návrhu na obnovu konania vykonal dôkaz znaleckým psychiatricko-sexuologickým posudkom na odsúdeného F. M., vypracovaného pre účely trestného konania vedeného na tunajšom súde pod sp.zn. 1T/40/1996 znalcami O.. W. Y. a O.. M. G., ktorí u odsúdeného F. M. nezistili duševné ochorenie ani duševnú poruchu v čase páchania trestnej činnosti a ani pri vykonaní znaleckého vyšetrenia (rok 1995). Konštatovali, že v čase páchania trestnej činnosti (máj až október 1995) mohol rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť a mohol svoje konanie ovládať. Znalci ďalej uviedli, že odsúdený chápe zmysel trestného konania a napokon ani neodporučili žiadnu formu ochrannej psychiatrickej liečby. V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 1T/29/1999 nevstali pochybnosti o jeho duševnom stave. V zmysle uvedeného tvrdenia odsúdeného, že v čase spáchania trestného činu (rok 1998) bol duševne chorý (schizofrenik) považuje súd za účelové tvrdenia odsúdeného a konštatuje, že nejde o nové dôkazy alebo skutočnosti, ktoré by samy osebe alebo v spojení s už známymi skutočnosťami a vykonanými dôkazmi mohli viesť k inému rozhodnutiu ohľadne viny alebo trestu. Odsúdený taktiež namietol, že vo veci rozhodoval sudca, ktorý bol zaujatý voči jeho osobe, čo ale nepredstavuje dôvod na obnovu konania v zmysle § 394 Tr. por.“

Pokiaľ nadriadený súd po vykonanom prieskume zistí, že rozhodnutie prvostupňového súdu je vecne správne a v celom rozsahu sa stotožní aj s dôvodmi rozhodnutia, ktoré nie je potrebné zásadným spôsobom doplniť, nezostáva sťažnostnému súdu nič iné, len odkázať na jeho správne názory. Je nadbytočné opakovať tie isté dôvody duplicitne v rozhodnutí nadriadeného súdu. V tomto smere krajský súd poukazuje na rozhodovaciu prax Ústavného súdu SR, že na rozhodnutia vydané na rôznych inštanciách je potrebné vzhľadnúť ako na jeden celok. Odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a druhostupňového súdu nemožno posudzovať izolovane, keďže z hľadiska predmetu tvoria jeden celok (I. ÚS 336/2016, III. ÚS 447/2016). Z uvedených dôvodov sťažnostný súd poukázal na časť odôvodnenia napadnutého uznesenia, v ktorom okresný súd absolútne vystihol podstatu namietaného nedostatku odsúdeným a zároveň sa spravoval právnym názorom sťažnostného súdu vysloveným v predchádzajúcom rozhodnutí.

Vzhľadom na sťažnostnú argumentáciu odsúdeného je treba zdôrazniť, že okresný súd v rámci vykonaného dokazovania okrem iného dôkladne oboznámil obsah spisu Okresného súdu Dolný Kubín, sp.zn. 2T/8/1994, pričom v rámci tohto konania nevyvstala žiadna pochybnosť ohľadom duševného stavu v tom čase obžalovaného F. M.. Sám obžalovaný pri výsluchu uviedol, že po fyzickej a psychickej stránke sa cíti úplne zdravý. Na základe jednoduchej logickej úvahy, ak v čase vedenia trestného konania pod sp.zn. 2T/8/1994 (o obnovu ktorého sa odsúdený aktuálne domáha) neboli ani najmenšie pochybnosti o duševnom stave menovaného a tieto neboli ani v neskorších trestných konaniach vedených voči F. M., v časovo najbližšom - vo veci vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp.zn. 1T/40/1996 (znalecký posudok bol vyhotovený z 26.11.1995), okresný súd nielenže správne zamietol návrh na vykonanie dokazovania vyhotovením znaleckého posudku o duševnom stave F. M., ale aj vecne správne rozhodol, keď konštatoval, že nezistil nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali žiadanú obnovu konania. Odsúdený poskytol súdu subjektívne tvrdenie ohľadom svojho duševného stavu v čase vedenia trestného konania pod sp.zn. 2T/8/1994, ktoré vzhľadom na okolnosti zistiteľné či už z obsahu spisu, resp. aj ďalšieho znaleckého posudku nebolo možné vôbec objektivizovať, absentovali akékoľvek indicie, ktoré by túto skutočnosť kvalifikovane objektivizovali.

Zvolená sťažnostná argumentácia odsúdeného a nesúhlas s právnym posúdením súdu v tejto veci je len vyjadrenie nesúhlasu s jeho trestným postihom a predložením predstavy odsúdeného o tom, ako mal súd v základnom konaní postupovať, resp. hodnotiť dôkazy, zohľadniť psychický stav v tom čase obžalovaného a podobne. Neposkytujú však také nové skutočnosti, ktoré by boli súdu skôr neznáme a ktoré by samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôvodmi súdu skôr známymi odôvodňovali iné rozhodnutie o vine. Uzatvárajúc, sťažnosť odsúdeného je snahou o prehodnotenie aplikácie právnych noriem na predmetnú trestnú vec.

Podľa aktuálne platnej judikatúry Ústavného súdu SR právo na spravodlivý proces neznamená, aby súd rozhodoval v súlade s predstavami, požiadavkami, resp. právnymi názormi strany konania. Z opačného pohľadu možno povedať, že zamietnutie návrhu, teda neúspech odsúdeného s jeho predloženou požiadavkou súdu nie je možné považovať bez ďalšieho za porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Je v právomoci všeobecných súdov interpretovať a aplikovať právne normy, ako aj vykonávať a hodnotiť dôkazy.

Vzhľadom na vyššie uvedené výsledky prieskumu napadnutého uznesenia a konania, ktoré mu predchádzalo, nadriadeným súdom a nezistenia žiadnych pochybení v činnosti prvostupňového súdu, ktoré by odôvodňovali zrušenie alebo zmenu napadnutého uznesenia, krajský súd zamietol sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.